

היום נלמד בעזרת ה':

יבמות דף סג

כל אדם שאין לו קרקע אינו אדם: משום שאין לו קרקע לבנות עליה בית למגורים וכן לגדל בה תבואה ופירות (-תוס').

וקרין 'כניגדו': כלומר אפשר לקרוא את המילה הזו בניקוד שישמע כך. **מנגדתו:** מלשון מלקות.

שתי ברכות: כלומר 'הברכות' מלשון 'להבריק' עץ בענף מגזע אחר. מרות המאורביה ומנעמה העמונית יצאו מלכים ונביאים.

משפחות הדרות באדמה: יש מפרשים במדבריות, ויש מפרשים במערות.

מגליא לאספמיא: מפני המרחק הרב בין שני המקומות, ספינות אלה שוהות רוב הזמן בים וזמן מועט ביבשה (-תוס').

עתידים כל בעלי אומנויות וכו': הם יפסיקו לעסוק באומנותם ויעסקו בעבודות הקרקע. אומנות הקרקע היא הפחותה ביותר כלומר הפחות רווחית, כנלמד מ'וירדו' מלשון ירידה כלכלית.

רבי אלעזר חזיא להייה ארעא: הוא ראה קרקע שחרשו אותה לרוחב, אמר לה (כביבול) אפילו אם היו חורשים אותם גם לאורך -שאז היתה זו חרישה מעולה- היה עדיף להתעסק בעסקים.

רב על לביני שיבלי: הלך בין השיבולים וראה אותן מתנפנפות ברוח. אמר להן גם אם תתנפנפו כמה שיותר – אין תועלת בכן כמו בביזנעס.

מאה זוזי בעיסקא: מי שמתעסק במאה זוז כל ימיו יש לו בשר ויין, אבל מי שיש לו קרקע במאה זוז הוא אוכל שחת (=עשבים) במלח. בנוסף הוא גם ישן על הקרקע לשמור עליה, והיא גורמת לו להתקוטט עם בני אדם בגללה.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור

052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

זרע ולא תזבון: עדיף לך לזרוע ולאכול את התוצרת שלך מאשר לקנות בחנות, ואפילו שזה אותו מחיר, משום שהברכה מצויה בדבר שלא נקנה בכסף ואינו נגמר מהר.

זבין ולא תיזול: תמכור את כלי ביתך (=ביסטרקו) ותשתמש בכסף לעסקים לפני שתגיע לידי עניות, אמנם אל תמכור את גלימתך שמא לא תמצא אחרת הגונה כמותה שתכבד אותך בלבישתה.

טום ולא תשפיץ: אם יש לך חור קטן בקיר – תסתום אותו מיד ואל תרחיב את החור ו'תשפיץ' את הקיר שיהיה יפה. ואם אתה בכל אופן רוצה להתנאות בביתך – תשפץ את הקיר אבל את תהרוס אותו ותבנה מחדש, כי כל העוסק בבניה נעשה עני.

קפוץ זבין ארעא: תמהר לקנות קרקע כדי שלא יתבזבז לך הכסף (-מאירי), אבל המתן בסגירת שידוך עד שתבדוק שהמדוברת אינה רעה וקנטרנית.

נחית דרגא: רד דרגה ותתחתן עם אישה, כלומר קח אישה נמוכה בדרגתה ממך, בכדי שהיא תקבל אותך עליה. אבל תעלה דרגה ותבחר לך חבר, כלומר קח חבר בדרגה גבוהה ממך בכדי שהוא ירומם אותך.

רב הוה מיפטר מרבי חייא: בירך אותו רבי חייא: הקב"ה יציל אותך מדבר שקשה ממות – אשה רעה.

רב הוה קא מצערא ליה: אשתו היתה מצערת אותו. כאשר ביקש ממנה שתכין לו עדשים (=טלופחי) היא הכינה לו מאכל של חימצי (=סוג של קטניות), וכאשר ביקש חימצי היא הכינה לו טלופחי. כשגדל חייא בנו הוא היה אומר לאימו הפוך ממה שביקש אביו, וכך היא היתה מכינה לאביו את מה שרצה. אמר לו אביו: אמך נהייתה מעולה במעשיה! אמר לו: אני הפכתי לה את הדברים. אמר לו רב: זהו שאומרים אנשים 'בנך שיצא ממך יחכים אותך'. אבל אל תעשה כך כי אתה מרגיל את עצמך לדבר שקר. [אמנם אני אהפוך את בקשתי ואין בזה שקר משום שזו הדרך שלי לבקש את מה שאני רוצה, אבל חייא היה אומר בשם אביו דבר שלא אמר -הרי"ף על עין יעקב].

רבי חייא הוה קא מצערא ליה: אשתו היתה מצערת אותו, ובכל אופן כשהוא היה מוצא דבר שמתאים לה הוא היה עוטרף אותו בסודר ומביא לה. אמר לו רב: הרי היא מצערת אותך?

מתקיף תקיפא: היא היתה אישה תקיפה אבל נוחה להתרצות ולהעביר על מידותיה.

מקשטא ליה תכא: מקשטת (=עורכת) לו שולחן, וגם 'מקשטת' את פיה בקללות וגידופים עד שיוגש האוכל. רבא אמר שהיא עורכת שולחן יפה אבל כשהוא אוכל היא מסובבת לו את הגב.

עוונותיו מתפקיין: נסתמים.

במערבא: כאשר היה מתחתן אדם עם אישה בארץ ישראל, היו אומרים לו 'מצא או מוצא' על שם הפסוקים באישה טובה או רעה.

אשה רעה וכתובתה מרובה: ואינו יכול לגרשה – הפתרון להתחתן עם אישה נוספת כמאמר העולם שאישה מקבלת תוכחה מחברתה יותר מקוץ.

ואשת מדינים נשתוה: כלומר היא שווה ליום סגריה.

אי בגוה משתעי קרא: אם הפסוק מדבר על אישה ממש – רואים כמה טובה אישה טובה, ואם הפסוק מדבר על התורה וממשילה לאישה – שוב רואים כמה היא טובה שהתורה נמשלה בה.

זה שמזונותיו תלויים בכספו: שאין לו קרקע שמגדל בה את מזונו, והוא כל הזמן חושש שיתייקר המזון ולא יספיק לו כספו.

חברים: בני האומה הפרסית שהיו מבזים את ישראל.

שגא נפל: מחמת השמועה הרעה נכפף רבי יוחנן ונפל. המשיכו ואמרו לו שהם מקבלים שוחד לבטל את הגזירות - הזדקף רבי יוחנן וישב ושמח.

גזרו על ג': אמרו לרבי יוחנן שה'חברים' גזרו שלוש גזירות. אמר להם רבי יוחנן שזאת מפני ג' עבירות של בני בבל:

א. גזרו על השחיטה – מפני שבני בבל לא נתנו את ה'מתנות' שהן זרוע לחיים וקיבה לכהנים. ב. גזרו שלא ירחצו במרחצאות – מפני שלא היו זהירים בטבילה. ג. היו מוציאים את המתים מקבריהם – משום שהיו היהודים שמחים ביום חגם של הגויים. [המהרש"א מבאר שבכל ג' עבירות הללו לא עברו עליהם לגמרי אלא היו מקילים בהם].

וכתיב ונבחר מות מחיים: זהו המשך של הפסוק 'לא יאספו ולא יקברו', וקשה שאם ידעו שלא יקברו אין יתכן שהם יעדיפו למות? והתשובה שסוף הפסוק הולך על הרשעים שהיה עדיף להם למות מאשר לחיות ולעשות עבירות ולהגיע לגהנום.

רבים היו פצעי רוכל: המוכר בשמים לנשים משום שמצוי בו ניאוף, ובעלה של האישה פוצע אותו. כניצוץ מבעיר גחלת: יצרו של הרוכל. בן בתיהם: של הרוכלים.

שמה מחר באה ואיננו: כי הדואג כבר ימות.

עד שיכלו כל נשמות שבגוף: באוצר הנשמות שנקרא 'גוף'. שנאמר 'כי רוח מלפני' להביא את הגאולה - 'יעטוף' = יתעכב, בגלל 'ונשמות אני עשיתי'.

ממעט הדמות: את 'הצלם אלוקים' - האדם - בעולם.